



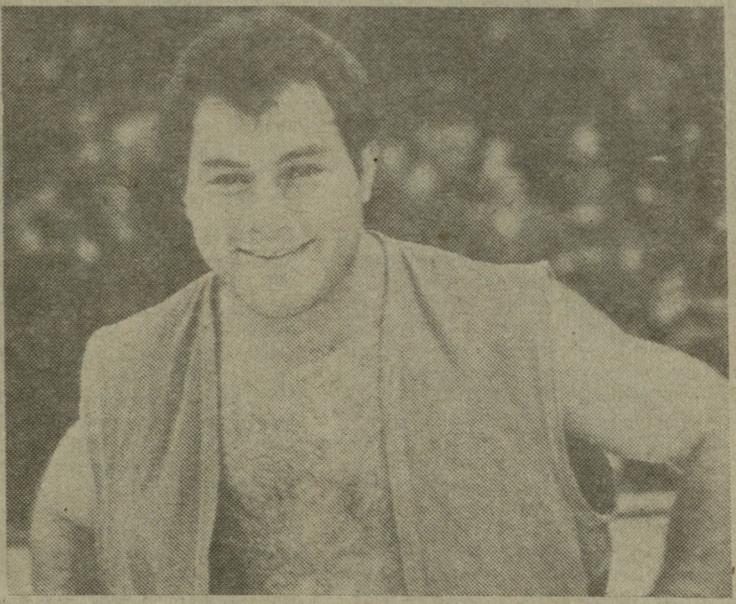
საპარტოვალს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

14 ნოემბერი, საბჭოთა, 1989 წ. № 217 (10136) შპსი 8 კპპ.

ბავშვის 1932 წლის 13 პარილიდან

ჯაბალ მკაღლიძის ორგანიზაციის მსოფლიო ჩემპიონია



მესტ.ორანში. ამერიკის შერეული შტატების ამ ქალაქში და-მთავრდა სამხრეთის ოთხმოქმედებაანი მსოფლიო ჩემპიონატი. ოთხ-მოქმედებანი იმერტომ, რომ მასში ცალ-ცალკე მონაწილეობდნენ ქა-ბლები, იუნორები, ქალები და მო-ზრდილები.

საბჭოთა ათლეტებმა ბრწყინვა-ლედ იასპარეზეს ყველა თანრიგ-ში და მედლების სარეკორდო რა-ოდენობა მოიპოვეს, რამაც მათ გუ-ნდური გამარჯვება მოუტანა.

ქაბლები მხოლოდ ექვს წონა-ში გამოდიოდნენ და ყველა მ პი-რველი ადგილი დაიკავეს. გამარ-ჯვებულთა შორის არის კასპელი სამბ-სტი ივანე გამხიტავილი (მწვრთ-ნელი ჯემალ გუდუგოვი).

საბჭოთა იუნორებმა სამხრეთში ათი წონითი კატეგორიიდან შეი-

ლეილა მესხის ტრიუმფი

21 წლის თბილისელმა ჩოგბუ-რთელმა ლეილა მესხმა ამერიკის შერეულ შტატების ქალაქ ნე-შვილში ჩოგბურთელთა დიდი საე-რთაშორისო ტურნირი მოიგო.

საქდესის დეპეშაში სიტყვა სი-ტყვიანია ნათქვამი: „თბილისელი სპო-რტმენის (რომელსაც მსოფლიო კლასიფიკაციაში 44-ე ადგილი უჭირავს) ეს წარმატება საეულისნმოა იმ მხრი-ვაც, რომ ახლანდელი თაობის სა-ბჭოთა ჩოგბურთელებს შორის პი-რველი გამარჯვება გახლავთ უმე-ლესი რანგის ტურნირში, რო-გორც სტატისტიკა მოწმობს ანა-ლოგიურ წარმატებას 15 წლის წინ ოლეგ მოროზოვამ მიაღწია“.

როგორც ცნობილია, ნეშვილის ტურნირის საერთო საპრიზო ფონ-დი 100 ათას დოლარს შეადგენდა. ლეილა მესხს, რომელსაც შეჭიბ-რებაში პირველი ადგილი ერგო, გა-დაეცა ჩემი 17 ათას დოლარზე. ეს ასე ვთქვათ, შესავლის სახით.

თვით ტურნირი ქართველმა ჩო-გბურთელმა დიდი აღმავლობით ჩა-ატარა და, რაც მთავარია, სძლია მეტოქეებს, რომლებსაც მსოფლიოს რანგთა ტაბელში მასზე უკეთესი ად-გილები უბყრიათ. პირველ წრეში მედარებით იოლი გამარჯვების შე-მდეგ, მესხმა დაამარცხა არგენტინელი ფლორენცია ლაბატი (6:0, 7:5) და ვაიდა შემდეგ წრეში, სა-დაც მისი კონკურენტი იყო ამ ტუ-რნირის მთავარი ფავორიტი მონა-წილეთა შორის, პირველ ნომრად გა-ნთესილი ბულგარელი კატერინა მა-ლეივა.

ახლა, როცა ყველაფერი დამთა-ვრდა და ვიცით ტურნირის საბო-ლოო შედეგები დაუფარავად შე-იძლება ითქვას, რომ ეს შეხვედრა ყველაზე რთული და საბასუსიმგე-ბლო იყო, სადაც, ალბათ, გადა-წყდა კიდევ პირველი ადგილის ბედი. ლეილა მესხმა წარმატებას მიაღწია — 2:6, 6:3, 7:5.

ნახევარფინალში მისი მეტოქე იყო მსოფლიოს საჩოგბურთო წრე-



ში კარვად ცნობილი პოლანდიელი მანონ ბოლევრაფი. ქართველმა სპო-რტმენმა ეს ორთაბრძოლაც აღმა-ვლობით ჩაატარა და ორივე ხელი ერთნაირი ანგარიშით მოიგო — 6:3, 6:3.

ამ გამარჯვების შემდეგ მესხი ფი-ნალში გავიდა, სადაც მისი ოპო-ნენტი მსოფლიოს მეჩვიდმეტე ჩო-განი, კანადელი პელონ კელესი იყო. წესით ეს ორთაბრძოლა უფრო მძა-ფრი და შეუპოვარი უნდა ყოფი-ლიყო ადრე ჩატარებულ შეხვე-დრებთან შედარებით, მაგრამ მესხ-მა იგი განსაკუთრებით ძლიერად ჩაატარა და ორ პარტიაში მიაღწია გამარჯვებას — 6:3, 6:4.

შეჭიბრებაში გამოდიოდა კიდევ ერთი საბჭოთა ჩოგბურთელი, კი-ეველი ნატალია მედვედევა, რომე-ლიც, მართალია, ადრე გამოეთიშა ტურნირს, მაგრამ მესხთან ერთად წყვილთა შეჭიბრების ფინალში გა-ვიდა. აქ ფინალისტთა მეორე წყვი-ლი პოლანდიელმა მანონ ბოლევ-რაფმა და ამერიკელმა მე-მაგრაფმა შეადგინეს.

მესხმა და მედვედევამ ბრ-ველდ მოიგეს პირველი პარტია 6:1. მეორესა და მესამეშიც პირ-ველი გამარჯვებასთან, მაგრამ მე-მეოთხე შეუპოვარ ბრძოლაში დათეს-ნენ (6:7, 6:7). თუმცა... ლეილა მესხმა ამჯერად გულგასატეხი არაფერი ნა-და. ასეთ ავტორიტეტულ ტურნირ-ში ერთი პირველი და ერთი მე-ორე ადგილი თავისთავად დიდი წარმატებაა. ქართველმა ჩოგბუ-რთელმა სეზონის მიწურულს ეთ-თხელ კიდევ გაახარა თავისი გულ-შემტყვივობები.

ს უ რ ა თ წ ე: ლ. მესხი.

სსრკ-ის პარტიის ცენტრის მდივანი

ჩვენი თანამემამულე — საპრიზო ადგილზე

14 მოწაშე მონაწილეობდა ქა-ლაქ ვილნიუსში დამთავრებულ სა-ერთაშორისო ტურნირში 100-ურგე-დინ შაშხი. მათ შორის იყო საქარ-თველს მრავალგზის ჩემპიონი, პროფკავშირების სპორტსაზოგადოე-ბის სამეტრედელი ოსტატობის კან-დიდატი შოთა ბოთურაშვილი. მან დაუმარცხებლად განვლო ტურნირი და 9 შესაძლებლიდან 5,5 ქულით III საპრიზო ადგილი დაიკავა.

შენახაივი-ჩიხინაი

ბარლინი. ორადგილიანი ბობს-ლეების მსოფლიოს თასის გათამა-შების პირველი ეტაპი მოიგეს მსო-ფლიოს ჩემპიონებმა და კალგარის ოლიმპიადის ჭერცხლის პრიზორებმა ვოლფგანგ ჰობემ და ბოგდან მუ-ხიოლმა. ოთხი ცდის ქაში მათი შედეგია 3.52,36.

პარიზი. აქ დამთავრებულ ფი-გურისტთა საერთაშორისო შეჭიბ-რებაში საბჭოთა სპორტსმენებმა ორი პირველი ადგილი დაიკავეს. ვიკტო-რ ასპარეზობა მოიგო 18 წლის ოდე-სელმა ვიჩესლავ ზაგორინიუკმა, ცეკვებში კი უძლიერესი იყო მო-სკოველების ანეკლიკა კრილოვასა და ვლადიმერ ლელიუკის წყვილი.

პატრიცია. დამთავრდა საერთა-შორისო ტურნირი რაპრიით ფა-რიკიობაში, რომელშიც სსრ კავშირის, გერმანიის, იუგოსლავიის, პოლონეთისა და უნგრეთის 80-მდე სპორტს-მენი ასპარეზობდა. კიეველი სერ-გეი გოლუბიცი ფინალში დამარ-ცხდა მასპინძელ ლუშეკ ბანდასთან და მეორე ადგილზე გავიდა.

მეზღაპრთა ბაპარჯემა

მოსკოვი. დამთავრდა უმაღ-ლესი ლიგის წყალბურთელთა სა-კავშირო ჩემპიონატი. უფრო სწო-რად იგი გაცილებით ადრე დამთა-ვრდა. ამ დღეებში კი გამომართა ორი სუბერფინალური მატჩი, რო-მელმაც გამოავლინა ოქროსა და ვერცხლის მედლების მფლობელები.

რეგლამენტით გათვალისწინებ-ლი იყო სამი მატჩი, მაგრამ იმ შემთხვევაში თუ მეტოქეები — ცსკ ვფშ-სა და მოსკოვის „დინამოს“ წყალბურთელები თითო მატჩს მო-იგებდნენ. მაგრამ დამატებითი ორ-თაბრძოლის ჩატარება არ გახდა საჭირო.

პირველი შეხვედრა არმთვლებმა მინიმალური სხვაობით (9:8) მოი-გეს, მეორე — დიდი უპირატესო-ბით (12:5) და ჩემპიონის ოქროს მედლები დაიმსახურეს. „დინამოს“-ია, რომ მას შემდეგ, რაც ცსკ ვფშ-ს სათავეში ჩაუდგა ახალი მწვრთნე-ლი, წარსულში ცნობილი წყალბუ-რთელი ალექსანდრე კაბანოვი, გუ-ნდება ორჯერ მოიგო ჩემპიონის ტი-ტული.

წინ უინულოვანი წყლებია

რომის ვიუწყებოდით, მსო-ფლიოს ვარშემო იალქნაბი ნაგებიო რბოლა — „უტბრედის“ პირველ სა-შუალოდ ფინიშთან შევიცარიის ნაეი „მერიტი“ მეორე იყო. მამინ ნაეის კაბიტანმა პიერ ფელმანმა კო-რესპონდენტებს განუცხადა, რომ ახალშელანდიელთა ეკიპაჟთან („სტე-ინ-ლაგერი“ და მისი კაბიტანი პი-ტერ ბლეიკი) მარცხი წმინდა წყლის შემთხვევითობა იყო და ამ

შეცდომას მეორე ეტაპზე გამოას-წორებს. ამით ფელმანს სურდა თავისი ეკიპაჟის ტაქტიკური უპირა-ტესობა დაემტკიცებინა.

„მერიტი“ ჯერჯერობით ასრუ-ლებს პირობას. იგი მართლაც უს-წრებს „სტეინ-ლაგერს“ მაგრამ... ჩამორჩება ახალშელანდიელთა მე-ორე იანტას — „ფიშერ ენდ პი-ტერს“. თუმცა, მეორე ეტაპის ფი-ნიშამდე დიდი მანძილია დარჩენი-

რაგბის ახალი აგებები

ბაიმატია რაგბის საკავშირო ფედერაციის პლენუმი, რომელმაც, სხვათა შორის, განიხილა თბილისის ასკის მორავბეთა გუნდის დასჯი-სა და საგაისოდ საკავშირო შეჭიბ-რებათა მოწყობის საკითხები. პლე-ნუმზე საქართველოს წარმომადგენ-ლებს რაგბის კავშირის მდივანი, სპორტსაკომის რაგბის მთავარი მწვრთნელი დავით კლასონია, ქუ-

თაისის „იას“ მთავარი მწვრთნე-ლი დუგლას კავთელაშვილი, თბილი-სის „ელმაგოლს“ მთავარი მწვრთ-ნელი თემურ ბენდიაშვილი, თბი-ლისელი ფირა-ს მსაჯი ზურაბ რე-ხვიაშვილი, პროფკავშირული სპორტ-საზოგადოება „შეგარდინის“ რაგბის მეურვე გელა ვალიშვილი.

პლენუმზე ფედერაციის თითქმის მთელმა შემადგენლობამ, რომლის

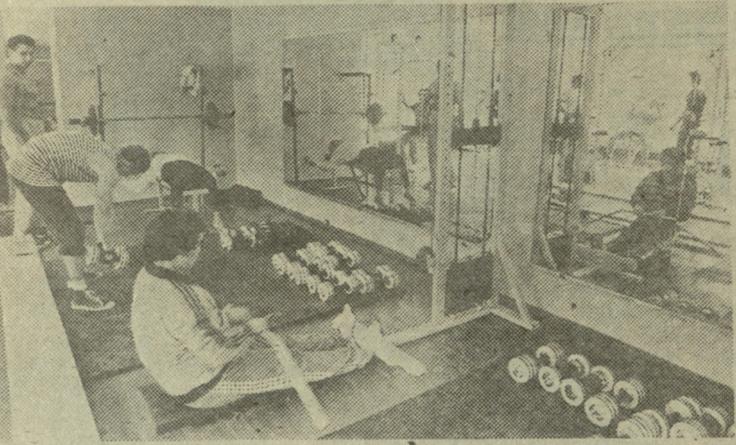
41 წევრიდან 39 მოსკოვის ან რუ-სეთის ფედერაციის წარმომადგენე-ლია, კიტიციის ქარცხელი დაა-ტება თავს საქართველოს რაგბის კავშირს, დავით მისი შემწყნარებ-ლური დამოკიდებულება თბილისელ არმიელთა გუნდისადმი და სპორტ-ტექნიკური კომისიის გადაწყვეტილე-ბა, საკავშირო სარბიელოდან 15 არმიელი მორავბის ორი წლით ჩა-მოსორებას რომ ითვალისწინებს, უცვლელი დატოვა. ამასთან, ხანგ-რძლივი დებატების შემდეგ, ფე-დერაციის პრეზიდიუმი მაინც იძუ-ლებული გახდა, ლიგაში ასკის ად-

გილი საქართველოსთვის დაენებე-რინა.

რაც შეეხება საკავშირო შეჭიბ-რებათა საგაისო კალენდარს, აქ, ისარგებლა რა ჩემპიონატში მონაწი-ლის გუნდების მწვრთნელთა საო-ცარი და ერთობ მიულოდნელი ერთსულოვნებით, პლენუმმა თითქ-მის უცვლელად შეინარჩუნა ბოლო წლების ის „ბრძნული“ სისტემა, საყვავლთაო გახეობების საგანი რომ იყო და ლამის ჩამოამდგ რომ მიიყვანა წლევედელი შეჭიბრება. პლენუმმა არათუ გადმოიღო თა-მაშემის გამართვის უმაგალითო „შეიღრო“ გრაფიკი, არამედ კი-დეც უფრო „სრულყოფილი“ ის და უმა-

ღლესი ლიგის 32-ტურიანი გათამა-შება 36-ტურიანად (!) აქცია. ჭეშ-მარიტად, „ხალხი ბეჭობდა. ომერთი (ამ შემთხვევაში პლენუმი) — იცი-ნოდაო!“

პლენუმზე საქართველოს წარგა-ვნილებმა პრინციპულად დააყენეს ოცნებები ეროვნულ ნაკრებთა ღონეზე საკავშირო ჩემპიონატის შემოღების საკითხი. ეს იდეა „ცი-ნტრმა“ ერთობ შორს დაიჭირა. ასე-ვე უარყო მან ჩვენებისავე წინა-დადება, რესპუბლიკათა ეროვნული ნაკრებები დეშეა „სოვეტსკი სპო-



ტრენაჟორები —

ჯანმრთელობის სანონარი

თანამედროვე ტრენაჟორები უფრო საშუალება სხეულის სწრაფი განვითარებისთვის. იგი ეხმარება, რომ სხეულმა სრულყოფილი ფორმები მიიღოს.

ათლეტიკური ტრენაჟორების სპეციალიზებული დარბაზი თბილისის ლენინური კომპლექსის სახელობის საწყლოსნო კომპლექსში გაიხსნა.

დღეს აქ ვარჯიშობენ არა მარტო ათლეტიკური ტრენაჟორების კლუბის „ეტალონი“ წევრები, დარბაზში ხშირად ნახავთ საქართველოს სპორტის სხვადასხვა სახეობების წარმომადგენლებსაც.

სპორტის ამ სახეობამ არ იცის ასაკით შემოფარგვლა. იგი ყველა სივრცის სასარგებლოა. „ეტალონი“ გაერთიანებული მწვრთნელთა მეთვალყურეობით საწყლოსნო კომპლექსში შეუძლიათ იტურონ.

„თქვენი დღეგრძელება ჩვენს ტრენაჟორებზეა დამოკიდებული“ — ამ კლუბის მთავარი ლევიზია.

(საქმთობის ფოტოკორიკა)



კრების ახალი აგებები

(დასასრული)

რტის საერთაშორისო ტურნირზე. ყოველივე შემოთქმულიდან შეიძლება დავასკვნათ, რომ გასიად „ცენტრის“ დიქტატი კიდევ უფრო მეტად შეუშლის ხელს ჩვენში არსების განვითარებას, პირველ ყოვლისა კი — ჰემორაიდული ეროვნული პირველობის მოწყობას. საქართველოს ეროვნული ნაკრების ინტერესები და შენედათა კალენდარიც უშუალოდ შეეჩვენება „საკავშირო შეჯიბრებათა გარეგან, რაც, უშუალოდ, არაერთი ახალი უთანხმოების მიზეზი გახდება.

დამთავრდა „ვოლანის“ — ავსტრალიის ეროვნული ნაკრების ფრანგული ტურნე. ბოლო ორი შეხვედრა სტუმრებმა წააგეს: ჯერ მათ ბოლო წუთებზე გატანილი ლელოს წყალობით სძლია ილდფრანსის პროვინციის გუნდმა — 21:19, შემდეგ კი საფრანგეთის ეროვნულმა ნაკრებმა ლილიში გამართულ მეორე ტესტ-მატჩში აჯობა „ვოლანის“ — 25:19 (6:13). ამ შეხვედრისათვის ფრანგების მწვრთნელმა ჟაკ ფურუმ გუნდიდან დაითხოვა წამყვანი მოთამაშეები — სერჟ ბლანკო, პიერ ბერბიზი და ლორან როდრიგესი, რომლებსაც, მწვრთნელის თქმით, ათი წლის მანძილზე ერთ-ერთად წინა პლანზე ყოფნამ გაუქრობა თამაშის უნარი. სულ კი ერთი კვირით ადრე სტრასბურგში 17 ქულით წაგებულ პირველ ტესტ-მატჩთან შედარებით ფურუმ გუნდში ცხრა მოთამაშე შეცვალა. გადახლისებულმა ნაკრებმა დაჯაბა სტუმრები ღია თამაშში, და თუმცა მეტოქეებმა ორ-ორი ლელო გაიტანეს, ფრანგების ახალმა დამრტყმელმა ნაკრებმა პირადად შეჯიბრება მოუგო ავსტრალიელ ლანაფს, მის მიერ გატანილ სამ საჯარიმს ზუთით უპასუხა და ფურუმს იმედემა გაუძიარა. ამ მოგებით ფრანგებმა გაათანაბრეს ტესტ-სერიის ანგარიში — 1:1.

ავსტრალიელებისაგან განსხვავებით, ბრიტანეთში კვლავდაკვლავ იმარჯვებს „ოლ ბლექსი“ — ახალი ზელანდიის ეროვნული ნაკრები. უელსში მოგებული შეიძინა თამაშის შემდეგ ახალზელანდიელები იქ მათ უკვე დაამარცხეს ქვეყნის ორი ისტორიული გუნდის — ლენსთერისა და მანსთერის ნაკრებები. პირველ დუბლიში 36:9 (8:6) მოუგეს, მეორეს კი ქორქში სძლიეს — 31:9 (18:3). სტუმრები ბრიტანეთში კიდევ ოთხ თამაშს გამართავენ, მათ შორის, ირლანდიის ნაკრებთან და ბრიტანელ „ბარბაროსებთან“.

შესტაბის მრავალფეროვნება და პრის ინტელექტი

უკვე მრავალი წელია გატაცებული ვარ (თუ ამას მარტო გატაცება ჰქვია) აღმოსავლური სამხედრო ხელოვნების სიბრძნით. ყველაზე მეტად მიანტერესებს ურთულესი და უმაღლესი სამხედრო ხელოვნების საუნჯე — ტაი-ცი ცი-უნი, რომელსაც გზებით „ვლელის“ ფურცლებზე რამდენიმე მოკრძალებული სტატია მივუძღვენი. ამ ხელოვნების თითოეული მოძრაობა არის ჰემორაიდული სარკისებური ანარქიკი, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, „ავტომატიზმისაგან“ — ცარიელი, უაზრო მიბაძვისაგან განთავისუფლების მშვენიერი საშუალება, რომელსაც გვეგმიანი, მაგრამ უაზრო ცხოვრება ბიძებს. ტაი-ცი ცი-უნი ძალის ჩვენი ცხოვრების პროცესის დაწვრილებითი შესწავლა. ჩვენი ორგანიზმის უღრმესი ცენტრებიდან დაბადებული სრულიად ახალი მოძრაობები საშუალებას მოგვცემს შევიხილო ადრე ჩვენთვის უცნობი და გაუგებარი ენერჯის წყაროები — ერის ჯანმრთელობის, გამჭრიახობისა და დღეგრძელებისათვის. სპირიტუალური ცენტრები ელემენტარული ადამიანის სტილიური ფუნქცია წარმოადგენს ზეცისა (ზეციური პრინციპების) და ნიადაგის (მიწური პრინციპების) უმაღლეს განსახიერებას. ადამიანს შეუძლია გაატაროს თავისი ზეციური ენერჯია, ანუ „ცი“ საწყის-ზეციურ ცენტრში, რომელიც მდებარეობს თავის ქალის ცენტრში. თუმცა, ვიდრე ამას შეასრულებდეს, მან უნდა მონახოს (გამოიყვანოს) რა თავის სუნთქვითი ხელოვნების ენერჯიას ქვედა (სხეულის) ფსიქოლოგიურ ცენტრში (დინ-ტიენ-ში) თავისი სასიცოცხლო სულიერების განსახიერება.

(ე. ი. მისი დათრგუნვა). ამ საფეხურის პირველი ნაბიჯების ათვისების დროს გონებაში ამოტივტივდა პაპაჩემის — სანდრო ყუინაშვილის, სოფელ დოცში (კასპის რაიონი) ერთ-ერთი ცნობილი მოჭიდავის მონახობი. მისი პაპა (ე. ი. ჩემი პაპის პაპა) თავისი თურმე ფლობდა ქართული ჰელონის ერთ-ერთ სახეს, — „შეუხებელ სახეს“, — ამბობდა პაპა. — თავის მოწინააღმდეგეებს იგი პანტაუნტით ისროდა თქოთი, პაპაჩემი შეიტყუებდა მოწინააღმდეგეს და, როცა მეტოქე თვალთახედვიდან დაკარგავდა მას, თავისი აი, მაშინ გააკრავდა თეძოს და მოწინააღმდეგეც ცხვირით ჩაერქობდა მიწაში. თავისი ჩაჭიდება-ჩაბლაუჭების წინააღმდეგი ყოფილა, ამას თავის თავში ურწმუნო მოჭიდავე აკეთებდა. საყურადღებოა ისიც, რომ ამ სახის ჰელონაში წაგებულად ითვლებოდა არა ზურგზე დაცემული მოწინააღმდეგე, არამედ ის, რომელიც ფეხზე ადგომის ვერ შეძლებდა. პაპაჩემი ქართული ჰელონის ამ სტილს (გამოიღეს, რომ სტილი ყოფილა) „თეძურას“ უწოდებდა. თვითონ რომ ჰელონადა — „კავურას“. თავისუფალი ანაირი ჰელონა სოფლის ერთი მოხუცისაგან უსწავლია, მას კი გარის მარხიდან, ჩამოუტანია — და აქ წყდება ძაფი მისი ისტორიისა. პაპაჩემმა ერთხელ თქვა, რომ არა მარტო „წელურა“ ჰელონა არსებობდა, იყო „თავურა“, „ქუსლგამოკრულა“. სამწუხაროდ, მათი ნიშან-თვისებები პაპაჩემს არ ახსოვდა. მხოლოდ და მხოლოდ ახლა დაფიქრდი იმ საუნჯეზე, რომელიც გვერდით გვექონდა, ჩვენ კი ასე შორეულ ქვეყნებში ვეძიებდით. ჩემი აზრით, ქართული ჰელონა — ეს კრებსთი სახელია ჰელონების ნაირსახეობებისა, რომელიც, მაგალითად, ჩინეთში სამხედრო ხელოვნებებს ჰქვია საერთო სახელი ვუ-შუ. ვუ-შუ შეიცავს ერთობლივების სხვა და სხვა სტილს: ჩან-ციუანს (გრძელი მუშტით), გუნ-ფუ-ციუანს (შაო-ლიანის ცხოველთა მოძრაობათა სტილი), ცუი-ციუანს (მოვრალი კაცის მუშტით) და ა. შ. ყველა ეს ჩინური ხელოვნების ე. წ. გარე სტილები პლავდა. ყოველივე ეს რომ „გავაქართულეთ“, გამოდის: ქართული ჰელონა შეიცავს სხვადასხვა სტილს: „კავურას“, „წელურას“ (ან „თეძურას“), „თავურას“, „ქუსლგამოკრულას“ და ვინ იცის, კიდევ რამდენს, რომელნიც ასე უკვლოდ გაქონენ ჩვენი ცნობიერებიდან. რამდენი ჰელონის სტილი გვექონია ქართველებს და როგორ მიმოგვიფარტავს ისინი.

ეს „თეძურა“ არ გამახსენდება, თუ არა ძველი ჩინური ორთაბრძოლის უმაღლესი ხელოვნება „ტაი-ცი-ციუანი“. მე რომ დოცში ვიზრდებოდი, — სადაც ბიჭი რომ ფეხს აიდგამს, მაშინვე ჩოხას იცვამს და ჰელონის იწყებს. ასე ვეძიებდით მეც მთელი დღეები, სანამ თბილისში არ წამოვიყვანეს. და მე, ქართველი, ჩინურ სამხედრო ხელოვნებაში ოდნავ ჩახედული და გარკვეული უკვე ვგრძობ იმ საერთო მსგავსებას, რაც აკავშირებს ძველ ქართულ სამხედრო ხელოვნებას ძველ ჩინურ სამხედრო ხელოვნებებთან. გამოდის, რომ „თეძურას“, როცა ხელებით ჩაბლაუჭება და დარტყმები მიუღებელი იყო, ფლობდნენ ჩვენი წინაპრნი და ეს დღემდე ტაი-ცი ციუანში ერთ-ერთ წინწაშულ, მაღალ დონეზე ითვლება. ხომ შეგეძლია ისიც ვიწინასწარმეტყველოთ, რომ ქართული ჰელონის, ჩინური ხელოვნების მსგავსად, ჰქონდა ისევე შიგა სტილები, თავისი ფილოსოფიითა და ცხოვრების ობიექტული გაგებით. მაშინ წარმოიადგენია, ოსტატობის რა დონეზე იდგნენ ამ ხელოვნებას უფრო ღრმად დაუფლებული ჩვენი უძველესი ფილოსოფიები, უფრო ძლიერი მე და ჩემზე ღონიერი. რატომ დავკარგეთ ასე უბრალოდ, შეუძინებელი, ეს ხელოვნება? რა დიდ ამავს გაუწევდა იგი ჩვენს ერს, ჩვენს კულტურას და ახალგაზრდობის სულიერ აღზრდას.

მანც რა სულიერი აღზრდა შეეძლო მოეცა ქართულ სამხედრო ხელოვნებას ჩვენთვის? ვიპასუხებთ, მინდა გავხსენო ჩვენი თანამემამულე, მსოფლიოში ერთ-ერთი ცნობილი განმანათლებელი გიორგი გურჯიევი. იგი ვასწავლის, რომ ჯერ ბოლომდე ვერ ვგრძნობთ იმას, რა უდიდესი მნიშვნელობა აქვს და რა ზეგავლენას ახდენს ჩვენი ინტელექტუალურ-ემოციური დონეზე მოძრაობითი მოქმედებით ფუნქციები, შესტებისა და პოზების მრავალფეროვნება. ისინი მჭიდროდაა დაკავშირებული ერთმანეთთან. მაგალითად, ხშირად ვამჩნევთ, რომ ჩვენი განწყობილება და ემოციური მდგომარეობა დამოკიდებულია ჩვენი ტანის, კიდურების მოძრაობებზე და პოზებზე. როგორც ადამიანის სხეულს სხვა ფუნქციას, ისე ინტელექტუალურ, ემოციურ და მოძრაობით ფუნქციებს პოზების საკუთარი, განსაკუთრებული რეპერტუარი აქვს. თუ პოზა და შესტი ბიძებს აზრს, ინტელექტს, ანაბათ თუ იგი ღარიბი და მწირია, მაშინ აზროვნება, ინტელექტიც, გონიერებაც, ყოველთვის „ინარშება“ რა ამ სფეროში, არ ადის აზროვნების უფრო მაღალ საფეხურზე... პოზათა და მოძრაობათა სიმრავლე თავისთავად ბიძებს ჩვენში ახლებურად აზროვნების, განჭკვრეტის საშუალებას. პოზათა სიმცირეს ადამიანთა ჯგუფი, ან მთლიანად ერთ ერთ განსაკუთრებულ ინტელექტუალურ დონემდე აყვავს და იქ სამუდამად ჩერდება. ეს ჩემი სიტყვები არაა. ეს ერთმა ბრძენმა კაცმა, ჩვენმა თანამემამულემ თქვა: თითოეულ ერს აქვს (ანდა ჰქონდა) საკუთარი, მხოლოდ ამ ერის შეილებსათვის დამახასიათებელი ტანისა და კიდურების შესტების ნაკრები, რომელსაც გვერდს ვერ აუვლით. ამიტომაც აქვს თითოეულ ერს დამოუკიდებელი ინდივიდუალობა. პოზათა რაოდენობის სიმდიდრე ქმნის ერის ინტელექტუალურ სიღრმეს და ვისაც ეს სიმდიდრე და წყარო შეუზღუდავია აქვს, მისი ინტელექტიც არც ასევე ისახლება. ამიტომაც ვფიქრობ, რომ ჩვენს ერს ჰქონდა ამ ბრძნული პოზებისა და შესტების უდიდესი მარაგი — ავიღოთ თუნდაც სამხედრო ხელოვნებათა ნაირსახეობები და სხვადასხვა სტილი. მგონია (თუმცა, მგონია კი არა, დარწმუნებულიც ვარ) ამ უძველესი და მრავალფეროვნანი ხელოვნებების მთავარი მთავარი ჩვენი ეროვნულმა ინტელექტმა აქამდე, გაუძლო რა უამრავ გაჭირვებას.

იური შინაშვილი. (სპეციალურად „ლელო“-სთვის.)

საფეხბურთო ლიგების კავშირში

ჩვენი ქვეყნის საფეხბურთო ლიგების კავშირის აღმინისტრაციულმა საბჭომ განიხილა ფეხბურთში 1990 წლის საკავშირო შეჯიბრებათა დებულების პროექტი, თვით კავშირის სტრუქტურის პროექტიც, დაამტკიცა გასავლის ხარჯთაღრიცხვა და საშუალო განრევი.

აღმინისტრაციულმა საბჭომ კავშირის აღმასკომში აირჩია სპორტის დამსახურებული ოსტატები კ. ბესკოვი, ნ. სიმონიანი, ლ. იაშინი, ვ. ბონდარენკო და ვ. ლობანოვსკი. აღმასკომის შემადგენლობაში შევა კიდევ 4 წევრი, რომელთა კანდიდატურებს განიხილავს კავშირის პრეზიდიუმის სხდომაზე.

კავშირმა დაამტკიცა სარევიზიო კომისიის დებულება, განიხილა გუნდებისა და კლუბების განცხადებები კავშირში შესვლის თაობაზე. შესატანი ანარიცხი უმაღლესი ლიგის გუნდებისთვის დაწესებულია 5 ათასი მანეთი, 1 ლიგის გუნდებისთვის — არანაკლებ 4.000 მანეთი და 11 ლიგის გუნდებისთვის — არანაკლებ 3.000 მანეთი.

ლიდი ფეხბურთის პრიზები

სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატში ქურნალ „სპორტივნიე იგრის“ 1986 წლიდან დაწესებული აქვს პრიზი უმაღლესი ლიგის დებიუტანტი ფეხბურთელი სთვის, რომელიც მუდმივად გამოდგება გუნდის ძირითად შემადგენლობაში.

1989 წლის დებიუტანტთან ყველაზე მეტი ქულა (24) დააგროვა კიევის „დინამოს“ მცველმა ო. ლუენიმ, რომელიც დაუფლა კიდევ პრიზს. მეორე ადგილზეა დნეპროპეტროვსკის „დნეპრის“ ნახევარმცველი ა. იუდინი (17 ქულა), მესამეზე — მოსკოვის „სპარტაკის“ ნახევარმცველი ვ. კულკოვი (15 ქულა).

შეხვედრის რაინდს

შურნალი „სოვეტსკი ვოინი“ საგანგებო ჯილდოთი აღიზნავს ფეხბურთელს, რომელიც საკავშირო ჩემპიონატის მატჩებში ყველაზე უფრო მეტჯერ შეძლებს ერთ შეხვედრაში 3 და მეტი ბურთის გატანას.

განვილოთ გათამაშებაში ოთხმა მოთამაშემ შეასრულა „ჰეთ-თრიკი“. ესენია: ო. ლობანოვსკი („დინამო“, მოსკოვი), ს. როდონოვი („სპარტაკი“, მოსკოვი), გ. კვიტკა-უსკასი („უალგირისი“, ვილინუსი) და ნ. კულრიცი („დნეპრი“, დნეპროპეტროვსკი).

ამ ფეხბურთელთაგან უპირატესობა მიენიჭა ნ. კულრიცის, რომელმაც მეტი ბურთი გაიტანა გათამაშების ცხრილში უფრო მაღლა მდგომი გუნდების კარში.

„პრეტების“ უპირატესობით

კიდევ ერთი საინტერესო ტურნირის ორგანიზატორი იყო მინი-ფეხბურთელი კოლპერაციული კლუბი „მრეტები“, თბილისის სპორტის სასახლე ორ დღეს მასპინძლობდა რესპუბლიკის 4 გუნდის საინტერესო ტურნირს. მასში მონაწილეობდნენ ბოლნისის, ფოთის, თბილისის ახალგაზრდული ნაკრები და მინიფეხბურთელი კლუბი „მრეტები“.

პირველი დღის შეხვედრებიდან აღსანიშნავია თბილისის ახალგაზრდული ნაკრების მატჩი ბოლნისელებთან. დაძაბული ორთაბრძოლა თბილისელებს გამარჯვებით დამთავრდა — 4:3. ხოლო „მრეტებმა“ დღი ანგარიშით (7:3) სძლიეს ფოთელ ფეხბურთელებს.

მატჩი დაზღვეულია

15 ნოემბერს სიმფეროპოლში გაიმართება ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩი სსრ კავშირისა და თურქეთის ნაკრებ გუნდებს შორის. ეს შეხვედრა საბოლოოდ გაარკვევს, ითამაშებს თუ არა.



სტატისტიკა, სტატისტიკა...

წლებანდელ საკავშირო ჩემპიონატში თბილისის „დინამოს“ მატჩებს შინ საშუალოდ დაესწრო 19.426 მაყურებელი. ყველაზე მეტი მაყურებელი მოვიდა კიევის თანაკლუბებულთან შეხვედრაში — 38.400. ყველაზე ნაკლები — (7.700) ვოლგოგრადის „როტორთან“.

სტუმრად ჩატარებულ მატჩებში თბილისის „დინამოს“ მონაწილეობით მაყურებელთა ყველაზე მეტი რაოდენობა დაესწრო ვოლგოგრადში „როტორთან“ — 39.000 კაცი, ხოლო ყველაზე ცოტა — მოსკოვში „ლოკომოტივთან“ — 2.500.

სპორტსმენთა სოციალური დაცვის საქმეში და სავაჭრო-საინჟინერო-ტექნიკის შესაბამისად სადაზღვევო საზოგადოება „პროგრესში“ დაზღვიეს სსრ კავშირის ნაკრების ყველა მოთამაშე და მწვრთნელი. გაუდა ანისა, დაზღვეულები არიან არა მარტო სპორტსმენები, არამედ მატჩზე აკრედიტებული სპორტული მუშაკებიც.

საჭრთა კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში უმაღლესი ლიგა

სტატისტიკა, სტატისტიკა...

52-ე ჩემპიონატის მატჩებში მონაწილეობა მიიღო 24 ფეხბურთელმა, რომელთაგან 5 დებიუტანტია. გუნდის ძირითად შემადგენლობაში გამოვიდნენ შემდეგი ფეხბურთელები:

კ. გოგინაიშვილი (30, 4 გატანილი გოლი), ს. კედიანი (28, 1), ა. ცველიანი (28), კ. ცხადაძე (27), თ. ქეციაძე (27, 4), გ. ჯიშკარიანი (27, 1), ო. გაბელიანი (25, 26 ბურთი გაუშვა, 5 თამაში ბურთის გაუშვებლად ჩაატარა), გ. კეტიშვილი (25, 1), კ. კახარავა (25, 8), ზ. სვანაძე (22), გ. ჩიქოვანი (17), ო. თეთრაძე (16), ბ. თედევი (13, 3), ვ. ცაავა (12), მ. ფანცულაია (10, 2), გ. ლარსელიანი (10), მ. აფთიაღი (6), ზ. ნაპოვი (6, 6, ორი მატჩი ბურთის გაუშვებლად), გ. ნემსაძე (6, 1), ზ. რევიშვილი (6, 1), დ. ყიზილაშვილი (5, 1), მ. არზიანი (4), მ. ყაველაშვილი (1), რ. კვარცხელია (1).

მეტოქეში კარში დაინშული 4 პენალტიდან თბილისელმა კ. გოგინაიშვილმა გამოიყენა 3, ბოლო თბილისის „დინამოს“ კარში დაინშული ყველა 4 პენალტი რეალიზებულია.

თბილისის დინამოელებმა წლებანდელ ჩემპიონატში ვერც ერთი გამარჯვება ვერ მოიპოვეს დღი ანგარიშით, მეტოქეებმა კი („დნეპრი“) ერთხელ დაამარცხეს „დინამო“ დღი ანგარიშით.

30ს რანგის მატჩების კვალი

	შინ	სტუმრად	სულ
1. „სპარტაკი“	504250	487000	991250
2. „დინამო“ კ.	564700	422080	986780
3. „როტორი“	446000	178500	624500
4. „შახტიორი“	342500	245150	587650
5. „დნეპრი“	206500	367970	574470
6. „ჩერნომორეცი“	280500	231450	511950
7. „დინამო“ თბ.	285350	226100	511450
8. „არარატი“	272800	232300	505100
9. „პამირი“	302000	182400	484400
10. „დინამო“ მ.	207200	271200	478400
11. „დინამო“ მს.	219485	253150	472635
12. „მეტალისტი“	218100	227520	445620
13. „უალგირისი“	154600	264800	419400
14. „ზენიტი“	170500	232265	402765
15. „ტორპედო“	86150	281800	367950
16. „ლოკომოტივი“	67100	224050	291150

რომორც ცნობილია, თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელები საკავშირო ჩემპიონატებში 1986 წლის შემოდგომიდან გამოდიან „დინამო“ ერთეული იმ გუნდთაგანია, რომლებიც მრავალი წლის მანძილზე არახოლეს ჩამოკვეთებულან დაზღვიეს ლიგაში და წლების განმავლობაში დიდი წარმატებით გამოდიან საკავშირო ანგარიშზე.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოყვანილია წლებანდელ ჩემპიონატში

	ჩ.	ს.	მ.	ფ.	შ.	ბ.	ქ.
1. „სპარტაკი“ მოსკოვი	51	1399	693	373	333	2387-1411	1759
2. „დინამო“ მოსკოვი	52	1433	683	391	359	2368-1395	1757
3. „დინამო“ კიევი	52	1429	654	441	334	2219-1512	1749
4. „დინამო“ თბილისი	51	1424	621	406	397	2176-1677	1648
5. „ტორპედო“ მოსკოვი	49	1401	575	419	407	1995-1612	1569
6. „ზენიტი“	49	1402	464	411	527	1725-1914	1330
7. „შახტიორი“	42	1234	422	355	457	1466-1569	1199
8. „დინამო“ მინსკი	37	1091	357	325	408	1208-1356	1040
9. „არარატი“	31	972	333	266	373	1096-1247	932
10. „ლოკომოტივი“	38	971	298	281	392	1200-1384	877
11. „ჩერნომორეცი“	22	684	226	198	260	715-831	650
12. „დნეპრი“	16	500	207	138	155	659-572	552
13. „მეტალისტი“	16	498	154	130	214	480-635	438
14. „უალგირისი“	11	330	107	93	130	349-463	307
15. „როტორი“	10	269	87	60	122	338-449	234
16. „პამირი“	1	30	7	10	13	20-38	24

1936 და 1937 წლების ჩემპიონატების მატჩების შედეგები გადაყვანილია საზოგადოებრივ მხარეებში: მოგება — 2 ქულა, ფრგ — 1, წაგება — 0. 8. 1973 წლის ჩემპიონატში ფრგ ნათამაშევი მატჩების შედეგები მოყვანილია ძირითადი დროის მიხედვით, მატჩის შემდგომი პენალტების გათვალისწინების გარეშე. 4. 1978-88 წლების ჩემპიონატებში ლიბიტის შემთხვევაში ნათამაშევი ფრგებისთვის გუნდებს დაირიცხული აქვთ ქულები.

სპორტსმენთა სოციალური დაცვის საქმეში და სავაჭრო-საინჟინერო-ტექნიკის შესაბამისად სადაზღვევო საზოგადოება „პროგრესში“ დაზღვიეს სსრ კავშირის ნაკრების ყველა მოთამაშე და მწვრთნელი. გაუდა ანისა, დაზღვეულები არიან არა მარტო სპორტსმენები, არამედ მატჩზე აკრედიტებული სპორტული მუშაკებიც.

საჭრთა კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში უმაღლესი ლიგა

სტატისტიკა, სტატისტიკა...

წლებანდელ საკავშირო ჩემპიონატში თბილისის „დინამოს“ მატჩებს შინ საშუალოდ დაესწრო 19.426 მაყურებელი. ყველაზე მეტი მაყურებელი მოვიდა კიევის თანაკლუბებულთან შეხვედრაში — 38.400. ყველაზე ნაკლები — (7.700) ვოლგოგრადის „როტორთან“.

სტუმრად ჩატარებულ მატჩებში თბილისის „დინამოს“ მონაწილეობით მაყურებელთა ყველაზე მეტი რაოდენობა დაესწრო ვოლგოგრადში „როტორთან“ — 39.000 კაცი, ხოლო ყველაზე ცოტა — მოსკოვში „ლოკომოტივთან“ — 2.500.

30ს რანგის მატჩების კვალი

	შინ	სტუმრად	სულ
1. „სპარტაკი“	504250	487000	991250
2. „დინამო“ კ.	564700	422080	986780
3. „როტორი“	446000	178500	624500
4. „შახტიორი“	342500	245150	587650
5. „დნეპრი“	206500	367970	574470
6. „ჩერნომორეცი“	280500	231450	511950
7. „დინამო“ თბ.	285350	226100	511450
8. „არარატი“	272800	232300	505100
9. „პამირი“	302000	182400	484400
10. „დინამო“ მ.	207200	271200	478400
11. „დინამო“ მს.	219485	253150	472635
12. „მეტალისტი“	218100	227520	445620
13. „უალგირისი“	154600	264800	419400
14. „ზენიტი“	170500	232265	402765
15. „ტორპედო“	86150	281800	367950
16. „ლოკომოტივი“	67100	224050	291150

რომორც ცნობილია, თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელები საკავშირო ჩემპიონატებში 1986 წლის შემოდგომიდან გამოდიან „დინამო“ ერთეული იმ გუნდთაგანია, რომლებიც მრავალი წლის მანძილზე არახოლეს ჩამოკვეთებულან დაზღვიეს ლიგაში და წლების განმავლობაში დიდი წარმატებით გამოდიან საკავშირო ანგარიშზე.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოყვანილია წლებანდელ ჩემპიონატში

	ჩ.	ს.	მ.	ფ.	შ.	ბ.	ქ.
1. „სპარტაკი“ მოსკოვი	51	1399	693	373	333	2387-1411	1759
2. „დინამო“ მოსკოვი	52	1433	683	391	359	2368-1395	1757
3. „დინამო“ კიევი	52	1429	654	441	334	2219-1512	1749
4. „დინამო“ თბილისი	51	1424	621	406	397	2176-1677	1648
5. „ტორპედო“ მოსკოვი	49	1401	575	419	407	1995-1612	1569
6. „ზენიტი“	49	1402	464	411	527	1725-1914	1330
7. „შახტიორი“	42	1234	422	355	457	1466-1569	1199
8. „დინამო“ მინსკი	37	1091	357	325	408	1208-1356	1040
9. „არარატი“	31	972	333	266	373	1096-1247	932
10. „ლოკომოტივი“	38	971	298	281	392	1200-1384	877
11. „ჩერნომორეცი“	22	684	226	198	260	715-831	650
12. „დნეპრი“	16	500	207	138	155	659-572	552
13. „მეტალისტი“	16	498	154	130	214	480-635	438
14. „უალგირისი“	11	330	107	93	130	349-463	307
15. „როტორი“	10	269	87	60	122	338-449	234
16. „პამირი“	1	30	7	10	13	20-38	24

1936 და 1937 წლების ჩემპიონატების მატჩების შედეგები გადაყვანილია საზოგადოებრივ მხარეებში: მოგება — 2 ქულა, ფრგ — 1, წაგება — 0. 8. 1973 წლის ჩემპიონატში ფრგ ნათამაშევი მატჩების შედეგები მოყვანილია ძირითადი დროის მიხედვით, მატჩის შემდგომი პენალტების გათვალისწინების გარეშე. 4. 1978-88 წლების ჩემპიონატებში ლიბიტის შემთხვევაში ნათამაშევი ფრგებისთვის გუნდებს დაირიცხული აქვთ ქულები.

საჭრთა კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში უმაღლესი ლიგა

სტატისტიკა, სტატისტიკა...

სტატისტიკა, სტატისტიკა...

წლებანდელ საკავშირო ჩემპიონატში თბილისის „დინამოს“ მატჩებს შინ საშუალოდ დაესწრო 19.426 მაყურებელი. ყველაზე მეტი მაყურებელი მოვიდა კიევის თანაკლუბებულთან შეხვედრაში — 38.400. ყველაზე ნაკლები — (7.700) ვოლგოგრადის „როტორთან“.

სტუმრად ჩატარებულ მატჩებში თბილისის „დინამოს“ მონაწილეობით მაყურებელთა ყველაზე მეტი რაოდენობა დაესწრო ვოლგოგრადში „როტორთან“ — 39.000 კაცი, ხოლო ყველაზე ცოტა — მოსკოვში „ლოკომოტივთან“ — 2.500.

30ს რანგის მატჩების კვალი

	შინ	სტუმრად	სულ
1. „სპარტაკი“	504250	487000	991250
2. „დინამო“ კ.	564700	422080	986780
3. „როტორი“	446000	178500	624500
4. „შახტიორი“	342500	245150	587650
5. „დნეპრი“	206500	367970	574470
6. „ჩერნომორეცი“	280500	231450	511950
7. „დინამო“ თბ.	285350	226100	511450
8. „არარატი“	272800	232300	505100
9. „პამირი“	302000	182400	484400
10. „დინამო“ მ.	207200	271200	478400
11. „დინამო“ მს.	219485	253150	472635
12. „მეტალისტი“	218100	227520	445620
13. „უალგირისი“	154600	264800	419400
14. „ზენიტი“	170500	232265	402765
15. „ტორპედო“	86150	281800	367950
16. „ლოკომოტივი“	67100	224050	291150

რომორც ცნობილია, თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელები საკავშირო ჩემპიონატებში 1986 წლის შემოდგომიდან გამოდიან „დინამო“ ერთეული იმ გუნდთაგანია, რომლებიც მრავალი წლის მანძილზე არახოლეს ჩამოკვეთებულან დაზღვიეს ლიგაში და წლების განმავლობაში დიდი წარმატებით გამოდიან საკავშირო ანგარიშზე.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოყვანილია წლებანდელ ჩემპიონატში

	ჩ.	ს.	მ.	ფ.	შ.	ბ.	ქ.
1. „სპარტაკი“ მოსკოვი	51	1399	693	373	333	2387-1411	1759
2. „დინამო“ მოსკოვი	52	1433	683	391	359	2368-1395	1757
3. „დინამო“ კიევი	52	1429	654	441	334	2219-1512	1749
4. „დინამო“ თბილისი	51	1424	621	406	397	2176-1677	1648
5. „ტორპედო“ მოსკოვი	49	1401	575	419	407	1995-1612	1569
6. „ზენიტი“	49	1402	464	411	527	1725-1914	1330
7. „შახტიორი“	42	1234	422	355	457	1466-1569	1199
8. „დინამო“ მინსკი	37	1091	357	325	408	1208-1356	1040
9. „არარატი“	31	972	333	266			

სსრ კავშირის პირველი კალათაპირი • ლელო

სპი წინ მიიწევი



პირველი ლელოს კალათაპირი ქალთა გუნდების პირველობაზე ახლა ორჯერ იმის შესვენებაა. მწვერთვულ მარჯობა და სპორტსმენებს საშუალება აქვთ გააანალიზონ განვლილი ეტაპი, გამოაზიარონ სათანადო დასკვნები და დასახონ გზები მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად. ჩვენ კი გადავხედოთ გათამაშების ცხრილს, რომელიც 14 ნოემბრისთვის ასე გამოიყურება:

ტბტ (რიგა)	თ	მ	წ	ქ
სპი (თბილისი)	12	10	2	22
„სტროიტელი“ (ფრუნზე)	12	9	3	21
„ბანგა“ (კაუნაბი)	12	8	4	20
„ურალმაში“ (სვერდლოვსკი)	12	7	5	19
„სპარტაკი“ (ნიმფეროპოლი)	12	6	6	18
„კრასნი აქსაი“ (როსტოვი)	12	6	6	18
„სტალი“ (დნეპროპეტროვ.)	12	5	7	17
„ვოლნა“ (დნეპროპეტროვ.)	12	4	8	16
„სპარტაკი“ (პენზა)	12	3	9	15
„შრომითი რეზერვები“ (გორკი)	12	3	9	15
უხკ (ტარტუ)	12	2	10	14

როგორც ხედავთ, გათამაშებას სათანადო უდასახლო წარსულში აღიარებული საქალაქო კოლექტივი, საბჭოთა კავშირისა და ევროპის მრავალჯერ ჩემპიონი რიგის ტბტ, რომელსაც 12 ტურის შემდეგ მხოლოდ ორი წევრია აქვს. ორივე მარცხი მან წინ იწყებია პირველობის სტარტზე საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კალათაპირთა გუნდისგან. სხვა შეხვედრებში ბალტიისპირეთის წინსვლის შეფერხება ვერაფერ შეიძლება, როგორც მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი, ისე დაუბრუნდნენ უმჯობეს ლეოს.

ქართველი გულშემატკივრებისთვის სასიხარულოა ის ფაქტი, რომ სპი-ს გუნდი (მთავარი მწვერთვული გ. არულიანი) გათამაშების ცხრილის მეორე საფეხურზე იმყოფება და მხოლოდ ერთი ქულით ჩამორჩება ლიდერს. თბილისელთა მიერ დღემდე ჩატარებული ორთაბრძოლები კი იმის დასტურია, რომ გუნდი აღმავლობის გზაზეა. გოგონები განსაკუთრებით კარგად თამაშობენ შეტევით წინა ხაზზე — თითოეულ მატჩში საშუალოდ 80-90 ქულას აგროვებენ. შედეგადად გათამაშების გუნდის კაპიტანი ნატო ლორია და მედია მენეჯერი ბოლო შეხვედრებში გააქტიურდა დებიუტანტი ვერა კოზლოვა, საგრძნობლად უმატეს თამაშს თამარ ბუილიშვილმა, ნინო კურტანიძემ, ლიუსია ტოტეხტომ, ნინო სირაძემ, ნინო ყიფშიძემ. თუკი ჩვენი კალათაპირთა გუნდი დევნილი გააუმჯობესებენ თამაშს, მაშინ, ალბათ, უმაღლეს ლიგაში გადასვლაზე შეიძლება ფიქრი. არადა, სამედიცინო წინამძღვრები ამისათვის ნამდვილად არ უნებობს. თავად გასაჩუთი, კომინიუსის „ინფორმაციის“ რომელიც წლეულს უმაღლეს ლიგაში „მოლოდინს“ საჩუქრად გამოდის, გასულ წელს თბილისელთა სიმჭირ დაამარცხეს, ხოლო ახლახან, უმა-

ღლესი ლეოს შარშანდელ ბინადარს — სვერდლოვსკის „ურალმაში“ ორივე შეხვედრა დიდი ანგარიშით (80:61 და 82:67) მოუგვეს. წლეულდელი პირველობის დებიუტების თანხმად, პირველი პრიზიორი პირდაპირ გადადის უმაღლეს ლიგაში, მეორე-მესამე ადგილებზე გასული გუნდები კი გადასასვლელ ორთაბრძოლებს გამართავენ უმაღლეს ლიგაში X-XI ადგილებზე მყოფ კოლექტივებთან. ამ საში სახურისათვის პეკრობაში რიგულ და თბილისელ სპორტსმენთა მთავარი კონკურენტები შესაძლოა იყვნენ ფრუნზელი, კაუნასელი და სვერდლოვსკელი კალათაპირთა გუნდები, თუმცა, სპარტაკი ადგილების მოპოვების შანსი არც სხვა გუნდებს დაუკარგავთ, რადგან ჯერ მარტო პირველი წრის დათმავებამდე 10-10 თამაშია დარჩენილი და ლიდერთა ორთაბრძოლებიც უნდა. რაც შეეხება სპი-ს, როგორც ვიუწყებოდით, მომდევნო ოთხ შეხვედრას იგი სტუმრად გამართავს, ორს — ტარტუში, კიდევ ორს — ლენინგრადში.

აქვე გვინდა ერთ გარემოებაზეც გავამახვილოთ ყურადღება. რამდენჯერ თქმულა და დაწერილა, მაგრამ საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კალათაპირთა ქალთა კოლექტივის დღემდე არ ეღიარა საკუთარი სახელი. ნუთუ ამ საკითხის მოგვარება ასე ძნელია? იქნებ, შესაფერისი სახელი გვურთავრჩით? მაშინ ეს საქმე გულშემატკივრებს მივანდობთ. დღე, მათ მონათლონ თავისი გუნდი!

I ლეოს შეხვედრების კალენდარი ისეა შედგენილი, რომ თბილისელს I წრეში თამაშების უმრავლესობა შინ აქვთ ჩასატარებელი. ცხრილში, II წრეში მათ უფრო გაუჭირდებათ.

ვათა დანელია

ბთაპაპოვამ I ლეოს კალათაპირთა გუნდების საქართველო პირველობის I წრის დარჩენილი შეხვედრების კალენდარს: 24-25 ნოემბერი, „სტალი“ (დნეპროპეტროვსკი) — „სტროიტელი“ (ფრუნზე); „სპარტაკი“ (ნიმფეროპოლი) — „ურალმაში“ (სვერდლოვსკი); „ვოლნა“ (დნეპროპეტროვსკი) — „სპარტაკი“ (პენზა); „კრასნი აქსაი“ (როსტოვი), უხკ (ტარტუ) — სპი (თბილისი); „შრომითი რეზერვები“ (გორკი) — ტბტ (რიგა); „სპარტაკი“ (პენზა) — „ბანგა“ (კაუნაბი); 29-30 ნოემბერი, „სტალი“ — „ურალმაში“; „სპარტაკი“ (ს.) — „სტროიტელი“; „ვოლნა“ — „სპი“; უხკ — „კრასნი აქსაი“; „შრომითი რეზერვები“ — „ბანგა“; „სპარტაკი“ (პ.) — ტბტ; 9-10 დეკემბერი, „ურალმაში“ — ტბტ; „სტროიტელი“ — „ბანგა“; „ვოლნა“ — „სპარტაკი“ (პ.); უხკ — „შრომითი რეზერვები“; სპი — „სპარტაკი“ (ს.); „კრასნი აქსაი“ — „სტალი“; 13-14 დეკემბერი, „ურალმაში“ — „ბანგა“; „სტროიტელი“ — ტბტ; „ვოლნა“ — „შრომითი რეზერვები“; უხკ — „სპარტაკი“ (პ.); „კრასნი აქსაი“ — „სპარტაკი“ (ს.); სპი — „სტალი“; 23-24 დეკემბერი, „ურალმაში“ — „სტროიტელი“; „ბანგა“ — ტბტ; „სტალი“ — „სპარტაკი“ (ს.); „ვოლნა“ — უხკ; სპი — „კრასნი აქსაი“; „შრომითი რეზერვები“ — „სპარტაკი“ (პ.).

„ღრმა აზრი“ კვლავ

საჭადრაკო ავანსიანობა

ჩვენი ადრეც გვქონდა საუბარი მსოფლიოში უძლიერესი საჭადრაკო მანქანის „დიფ სოფტის“ (ღრმა აზრი) თამაზე, რომელმაც შარშანდელში შემაღლებლობის ტურნირში გაიმარჯვა (ენტონი მილსთან ერთად), და, სხვათა შორის, დიდოსტატი ბენტ ლასინცი კი დაამარცხა. მას შემდეგ „ღრმა აზრმა“ ხუთმარტიანი მატჩი მოუგო დიდოსტატ რობერტ ბირსს (+2-1=2) და საერთოდ 2550-მდე აიმალა რეიტინგი, რაც დიდოსტატის რანგს შეესაბამება. ბირსმა აღიარა, რომ ერთადერთ მატჩში იმის გასამარჯვებლად დასჭირდა ბოლო ხუთი წლის მანძილზე საუკეთესო კომპიუტერული მოფიქრება. მისი განცხადებით ეს მაკროკომპიუტერი თამაშებს სოლიდურად, კონსერვატორულად კი, „თითქოს ტრანზისტორული ანატოლი კარპოვი იყოს“. ჩინებულად იცავს თავს და ერთობ ძლიერია მოკლე წინატივით შეხლა-შემოხლაში, ოღონდ შეტევას არც ისე დამაჯერებლად გამოიყურება.

„ღრმა აზრის“ პროგრამა შედგენილია პენსილვანიის ქალაქ პიტ-

სბურგის კარნეგი-მელონის უნივერსიტეტის სპეციალისტთა მიერ. გამოთვლითი სიმძლავრე მას საშუალებას აძლევს წამში 720 ათასი სვლა გააანალიზოს. პროგრამის ერთ-ერთი ავტორი, ტაივანელი ფენ-სუნ სუ და, სხვათა შორის, ბირსიც ფიქრობდნენ, რომ კომპიუტერების მსოფლიო ჩემპიონი ჯერ ვერ დაძლევს „ჩვეულებრივ“ მსოფლიო ჩემპიონს. გარი კასპაროვი, როგორც ჩანს, მაინც „დაანტირია“ მანქანის წარმატებებს და იგი დათანხმდა ორი სახეგნებელი მატჩი ეთამაშა მასთან. ეს უპრეცედენტო საჭადრაკო მატჩი ნიუ-იორკის ზელოვანების აკადემიაში შედგა. მეტრეყვეს თითო მატჩში საათნახევარ-საათნახევარი ეტყვიდათ. პირველი ხელი შევებით მოთამაშე გარი სოლიდურად წარმართა და „მოწინააღმდეგე“ პროგრამა პოზიციური სტილით დაჯანა — თეთრებმა ორთაბრძოლა 53-ე სვლაზე დაიშვეს. მეორე მატჩში მსოფლიო ჩემპიონს სიხალე გამოუყენებია (რომელიც როგორც ეტყობა, კომპიუტერთან საპაექროდ მზადებისას მოიფიქრა. როცა მისი ნათამაშევი 50 პარ-

ტია გააჩნია), „ღრმა აზრი“ დაუბნევია და განვითარებით თავიდანვე დაუახანია. შევების მეფეზე რეორში გარი კასპაროვს საუკეთესოდ წარუმატებს, დროებით შეუწირავს მხედარი, ლაზიერი მოუგია და 37-ე სვლაზე გაუმარჯვია.

— აქ მე პირველი სვლოვანდელი შეხვედრულად ვისწრაფოდი გართობისთვის და კომპიუტერულ ლელებისკენ და კომპიუტერულ ლელებს ვუყვებო — უთქვამს მას და ცოტა ირწინულად დაუმატებია, კომპიუტერი თანდათან სრულყოფილი ხდება, და ნებდა ისწავლა, შამათამდე აღორთამაშობს.

მსოფლიო ჩემპიონის ისეც განუცხადებია, რომ მისი მზად არის საჭადრაკო მაგიდასთან შეეჯიბროს მანქანას და ადამიანის ტვინის ძლევამოსილება დაუმტკიცოს. — გენიალური მოჭადრაკესთან საკამათოდ არა, მაგრამ მაინც შეეშინებათ — ანა ძლიერად მოთამაშე პროგრამა, აგრეთვე არ გამოხატავს ტვინის გონების ძლევამოსილებას? — თამაშს მანათობს.

ნეპოლო

პრეზიდენტად დარჩა

ზაფხულის ოლიმპიურ სახეობათა საერთაშორისო ფედერაციების ასოციაციის რეგარეზე გენერალურმა ასამბლეამ ამ ორგანიზაციის პრეზიდენტად ხელახლა აირჩია იტალიელი პრიმი პრიო ნეპოლო. ეს გადაწყვეტილება მოულოდნელი იყო იმიტომ, რომ ბოლო დროს ნეპოლოს წმირად აკრიტიკებდნენ მართვის ავტორიტარული მეთოდებისთვის.

სხვათა შორის, აპრილის ანალოგიურ სესიაზე ტურინელმა ბიზნესმენმა ვერ შეძლო პრეზიდენტის პოსტზე თავისი კანდიდატურის გაყვანა. მაგრამ ვინაიდან არც სხვა რეალური კანდიდატი გამოჩნდა, არჩევნები წლის ბოლოსათვის გადაინახეს.

თუმცა ერთი კონკურენტი ნეპოლოს მაინც ჰყავდა. ეს იყო საცხენოსნო სპორტის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტი ინგლისელი პრინცესა ანა. მაგრამ არჩევნებში მისი კანდიდატურა არ წამოუყენებია და საკითხი დღის წესრიგიდან თავისთავად მოიხსნა.

არჩევნების შემდეგ ნეპოლომ პრეზიდენტად დადგინდა განუცხადებელი ვარიანტი, რომ ამ საპატიო პოსტზე ხელახლა ამირჩიეს. ვეცდები, ყოველმხრივ გავამართლო ნეპოლო და ორგანიზაციის წამოყვანილი გზით წარვმართო.

პირველი სიხალისი შესახებ ნეპოლომ სულ მალე აუწყა სპორტულ საზოგადოებრიობას. ამერიკიდან ოლიმპიადების ტელეტრანსლაციიდან შემოსული თანხა საერთაშორისო ფედერაციისთვის შორის თანაბრად განაწილდება. აღწერ კი შემოსავლის 20 პროცენტი მძლეოსნობის საერთაშორისო ფედერაციის მიჰქონდა (სხვათა შორის, ნეპოლო ამ ფედერაციის პრეზიდენტიც გახლავთ), დანარჩენი ფედერაციები კი დარჩენილ 80 პროცენტს ინაწილებდნენ.



ისავ

გალაიფიონაში

მაგიდის ჩოგბურთელთა მსოფლიო თასის მორიგი გათამაშება შედგება მალაიზიის რომელიმე ქალაქში (პერაკში ან სარავაკში). როგორც ამ ქვეყნის ეროვნული ასოციაციის მდივანმა იან იონ იმმა განაცხადა, ასეთი თხოვნით მიმართა მას მაგიდის ჩოგბურთის საერთაშორისო ფედერაციამ. რატომ მაინც და მაინც მალაიზია აირჩია კანდიდატად საერთაშორისო ფედერაციამ? საქმე ის განხლავთ, რომ ამ ქვეყანას მაგიდის ჩოგბურთელთა ტურნირების ჩატარების კარგი გამოცდილება აქვს. 1981 და 1984 წლებში სწორედ ამ ქვეყნის ქალაქებში მოეწყო ანალოგიური შეხვედრები და მაშინ არც ერთ დელეგაციას რაიმე პრეტენზია არ გამოუთქვამს ტურნირის მასპინძელთა მისამართით.

ნოვოსიბირსკის

პორტფელი

სტოპკოვში, შევეციის ღია ჩემპიონატის ნახევარფინალში ივან ლენდელმა (ჩეხოსლოვაკია) დაამარცხა სტეფან ედმუნდი (შვეიცია) 6:0, 2:6, 6:3, მაგნუს გუსტაფსონმა კი მათს ვილანდერი (ორივე — შვეიცია) — 7:6, 6:4. ფინალში ლენდელი გუსტაფსონს შეხვდება.

ლონდონი, გამოვლინდნენ აქ მიმდინარე ტურნირის ფინალისტები. გადამწყვეტ ბრძოლაში ერთმანეთს შეხვდნენ შაიკლ ხანგი (აშშ) და გ. ფორეი (საფრანგეთი). პირველმა ნახევარფინალში ავსტრალიელ უეილი მანუარს აჯობა (7:6, 6:1), მეორემ — ამერიკელ ჯონ მაკინროუს (6:4, 7:6).

ჩიკაგო, აქ მიმდინარე საერთაშორისო ტურნირის ნახევარფინალში ლარისა სავჩენკომ ჰელენ სუკოვა (ჩეხოსლოვაკია) დაამარცხა — 7:5, 6:4, ფინალში კი თავად დამარცხდა ზინა პარისოვანა (აშშ) — 3:6, 6:2, 4:6, სავჩენკომ და ნატალია ზვერევა მოიგეს წყვილთა ტურნირი.

„სპორტობა“

12 ნოემბერს, მოსკოვში, გაიმართა „სპორტობა“ 1989 წლის მორიგი, 46-ე ტურაჟები. „სპორტობა“ № 45 — დან: 9 (საგზატეცილო ველორბოლა), 12 (ტანკარაში), 16 (ცხენოსნობა), 3 (ძალისხიზობა), 32 (ფიგურული ცეკვა), 42 (ჩოგბურთი). „სპორტობა“ № 46 — დან: 3 (ბობსლეი), 9 (საგზატეცილო ველორბოლა), 22 (წყალში სტომა), 29 (სასტენდო სროლა), 35 (შიბიანი პოკეი).

მუდამ „ბეკარის ჩრდილში“

დასავლეთგერმანელი ჩოგბურთელი კარლ-უგე შტეპეტი (სიბილდე 188 სმ, წონა — 71 კგ) არ მალავს, რომ ბოლო დროს „ბეკერის აჩრდილად“ იქცა და ვერაფრით ვერ ახერხებს თავის დაღწევას. სხვათა შორის, ამ სიტუაციაში არის სიმართლის გარკვეული წილი. შტეპეტი მართლაც მალაი კლასის ჩოგბურთელია, რომელსაც ბევრი ქვეყანა თავის ლიდერად აიყვანდა. მაგრამ ბოლო დროს შტეპეტი მიიპყრო მსოფლიოს სპორტული საზოგადოებრიობის ყურადღებას. ეს მოხდა სტოკჰოლმში დევისის თასის ფინალური მატჩის დროს, როცა დასავლეთგერმანელმა ჩოგბურ-

თელმა დაამარცხა მსოფლიოს მაშინდელი პირველი ჩოგანი მათს ვილანდერი და ამ გამარჯვებით თავის გუნდს „ვერცხლის სასალათო“ მოუტანა. მას შემდეგ შტეპეტი „ავიოტეზორის გმირი“ შეარქვეს. 1989 წლის სეზონში შტეპეტი მოიგო თავის ცხოვრებაში პირველი „გრან პრი“. მეორე ბეკერი ლაბარაკი იყო იმ გამარჯვებულზე, რომელიც მიუნხენში ამერიკელ ანდრე აგასისთან ბრძოლაში მოთამაშა. დღესდღეობით შტეპეტი მსოფლიო კლასიფიკაციაში მეჩვიდმეტე ადგილს უკავია და არის ყველა შანსი, რომ ბოლო რეიტინგში კიდევ უფრო წინ გადაიწეოს. ამ ცოტა ხნის წინ დასავლეთგერ-

რედაქტორის მოადგილე

უ. ზიჟინაძე

- როცა თქვენს საპატივცემულოდ ეროვნული პიშინი სრულდება? — სიამაყის გრძობა.
- რას აჯანბნებთ ყველაზე მეტად მეგობრებში? — პატიოსნებას და ერთგულებას.
- ხად ისტრუქციები ცხოვრებას? — იქ, სადაც ჩემი მეგობრები ცხოვრობენ.
- ვინ არის თქვენი ხაყვარული კინომსახიობი? — რობერტო ლე ნირო.
- შეგიძლიათ გახდეთ მეშუარეობის ავტორი? — შემიძლია, თუ ეს ვისმეს დაინტერესებს.
- რას ნიშნავს სპორტი თქვენთვის? — ძალზე ბევრს.
- ვის ენდობით ყველაზე მეტად? — ოჯახს და მეგობრებს.

ჩვენნი მისამართი:
წერილებისთვის — 880096,
თბილისი, ლენინის ქ. 14,
დებეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“.

ჩადაპირის ტელეფონები:
წერილების განყოფილება — 93-97-55,
სამდივნო — 93-97-52,
ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-53,
„მერანი“ — 93-97-26, „მარტვი“ — 93-97-27.

ჩვენნი მისამართი:
83950
05დაქსი
60435

საქართველოს კმ ცკ-ის გამოცემულმა შრომის წითელი დროშის ორდენისა ხტამა. 880096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. იბეჭდება ოცნებური წესით საგარეო კორპუსში: ხოზარაულის, 29.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 უე 10 5 8 1